

Radio-

S Ä H K Ö T T Ä J Ä

ELOKUU

•

1968

4

ST
Startrading oy-ab
 FABIANINKAU 5 FABIANSGATAN

Huolto/Service 634 519
 Myynti/Försäljning 653 590 telex 12-1489
 kontt.ajan jälkeen } 652 809
 eft. kontorstid }

STARTRADING
 — Myy ja huoltaa laivoradiolaitteita, tutkia, kaiku-
 luotaimia, hyrräkomposseja ja automaattiohjaus-
 laitteita.
 — Försäljning och service av fartygsradio, radar,
 gyrokompasser och autostyrnings apparater.

Visi-Radio Oy
 Kotka, Keskuskatu 26, puh. 13 770
 Työajan jälkeen puh. 62 343

—

**Suomen suurimman vientisataman
 ainoa tutka- ja radioerikoishuolto**

OY THOMBROKERS AB

Shipbrokers - Chartering agents -
 Shipowner
 Et. Esplanadikatu 18, Helsinki 13
 Telephone 61 211
 Telex 12-544, 12-644
 Telegrams: 'thombro'

AVARUUSSATELLIITIT APUUN MERENKULUSSAKIN

San Fernando, Kalifornia, (ITT). — N. 1000 kilometrin korkeudessa sijaitsevat satelliitit voivat nykyään ohjata laivoja merellä 1/10 meripeninkulman tarkkuudella olipa sää millainen hyvänsä International Telephone and Telegraph Corporationin uuden navigointilaitteen avulla.

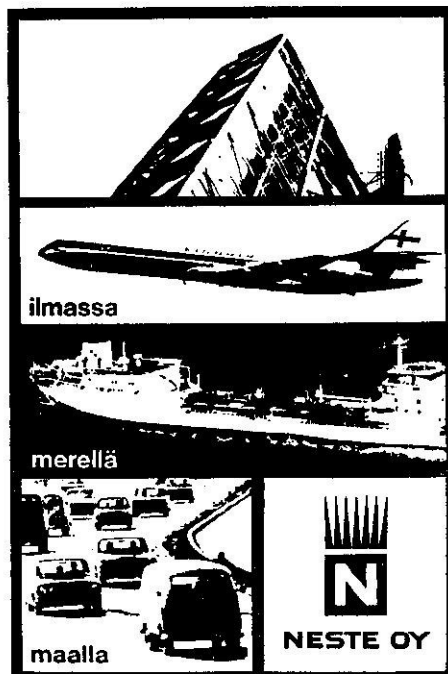
Laite käyttää hyväkseen napoja kiertävää Yhdysvaltain laivaston navigaattiosatelliittijärjestelmää (NNSS), joka on toiminut vuodesta 1964 lähtien ja se on nyt useimpien valtioiden ulottuvilla.

Tri Arnold Levin, ITT:n San Fernandon keskuslaboratorioitten varapuheenjohtaja, sanoi: — Kehitys on mitä tärkeintä suurimmalle osaa maailman laivastollisuudesta. Kalastuslaivat, öljyn etsintään ja valtamerien tutkimiseen käytettävät alukset sekä kaikki kauppalaivat tulevat pitämään tätä uutta navigointikeinoa erittäin arvokkaana. Esimerkiksi öljyä etsivät alukset eivät halua kilpailijoittensa tietävän löydöksistä. Nyt uusi laite tekee mahdolliseksi alueella käymisen, sijainnin merkitsemisen, kokeitten tekemisen ja paikalle palaamisen tarkalleen samaan kohtaan ilman mitään merkkipojuja.

— Koska säästä ei ole mitään haittaa laivan sijaintia määriteltäessä voi alus määrätä tarkan saapumisaikansa satamaan tai tiettyyn paikkaan. Sitä voidaan euukäteen tehdä lastaus- tai purkausvalmistelut, järjestää laiturin käyttö tai muuta vastaavaa, mikä merkitsee kaikille asianosaisille suuria säästöjä, sanoi Mr. Levine.

Laite, joka teknisesti tunnetaan ITT:n mallina 4007AB, on Joseph Chernofin ja Paul D. Rodgerin insinööriryhmän kehittämä. Mr. Chernof kertoi laitteen toiminnan olevan niin automaattinen, ettei se vaadi erityistä ammattitaitoista käyttäjää.

Laitteeseen kuuluu vastaanotin ja pieni yleiskäyttöinen tietokone, kumpikin keskikokoisen matkalaukun kokoisia, ja tavallinen kaukokirjoitin, missä on kenkälaatikon kokoinen reikänauhoitin, sekä koottava antenni.

ilmassa

merellä

maalla

NESTE OY

ST
Startrading oy-ab
 FABIANINKAU 5 FABIANSGATAN

Huolto/Service 634 519
 Myynti/Försäljning 653 590 telex 12-1489
 kontt.ajan jälkeen } 652 809
 eft. kontorstid }

STARTRADING
 — Myy ja huoltaa laivoradiolaitteita, tutkia, kaikuluotaimia, hyrräkomposseja ja automaattiohjauslaitteita.
 — Försäljning och service av fartygsradio, radar, gyrokompasser och autostyrnings apparater.

Visi-Radio Oy
 Kotka, Keskuskatu 26, puh. 13 770
 Työajan jälkeen puh. 62 343

—

**Suomen suurimman vientisataman
 ainoa tutka- ja radioerikoishuolto**

OY THOMBROKERS AB

Shipbrokers - Chartering agents -
 Shipowner
 Et. Esplanadikatu 18, Helsinki 13
 Telephone 61 211
 Telex 12-544, 12-644
 Telegrams: 'thombro'

AVARUUSSATELLIITIT APUUN MERENKULUSSAKIN

San Fernando, Kalifornia, (ITT). — N. 1000 kilometrin korkeudessa sijaitsevat satelliitit voivat nykyään ohjata laivoja merellä 1/10 meripeninkulman tarkkuudella olipa sää millainen hyvänsä International Telephone and Telegraph Corporationin uuden navigointilaitteen avulla.

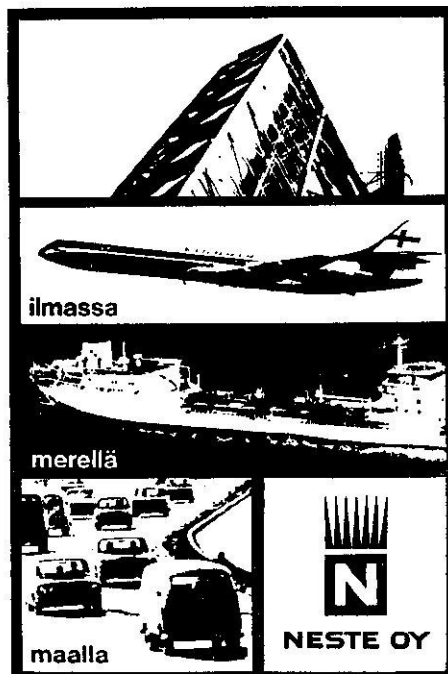
Laite käyttää hyväkseen napoja kiertävää Yhdysvaltain laivaston navigaattiosatelliittijärjestelmää (NNSS), joka on toiminut vuodesta 1964 lähtien ja se on nyt useimpien valtioiden ulottuvilla.

Tri Arnold Levin, ITT:n San Fernandon keskuslaboratorioitten varapuheenjohtaja, sanoi: — Kehitys on mitä tärkeintä suurimmalle osaa maailman laivasteollisuudesta. Kalastuslaivat, öljyn etsintään ja valtamerien tutkimiseen käytettävät alukset sekä kaikki kauppalaivat tulevat pitämään tätä uutta navigointikeinoa erittäin arvokkaana. Esimerkiksi öljyä etsivät alukset eivät halua kilpailijoittensa tietävän löydöksistä. Nyt uusi laite tekee mahdolliseksi alueella käymisen, sijainnin merkitsemisen, kokeitten tekemisen ja paikalle palaamisen tarkalleen samaan kohtaan ilman mitään merkkipoijuja.

— Koska säästä ei ole mitään haittaa laivan sijaintia määriteltäessä voi alus määrätä tarkan saapumisaikansa satamaan tai tiettyyn paikkaan. Sitä voidaan euokäteen tehdä lastaus- tai purkausvalmistelut, järjestää laiturin käyttö tai muuta vastaavaa, mikä merkitsee kaikille asianosaisille suuria säästöjä, sanoi Mr. Levine.

Laite, joka teknisesti tunnetaan ITT:n mallina 4007AB, on Joseph Chernofin ja Paul D. Rodgerin insinööriryhmän kehittämä. Mr. Chernof kertoi laitteen toiminnan olevan niin automaattinen, ettei se vaadi erityistä ammattitaitoa käyttäjää.

Laitteeseen kuuluu vastaanotin ja pieni yleiskäyttöinen tietokone, kumpikin keskikokoisen matkalaukun kokoisia, ja tavallinen kaukokirjoitin, missä on kenkälaatikon kokoinen reikänauhoitin, sekä koottava antenni.

ilmassa

merellä

maalla

NESTE OY

Radiosähköttäjä

30. 8. 1968

N: 4 1968 Kansainvälisten radiosähköttäjien äänenkannattaja
Elokuu Julkaisija: Suomen Radiosähköttäjiliitto r.y., H:ki
19. vuosikerta Pää- ja vastaava toimittaja P. Siili
("Radiolennätin" 1930-31 - "Radio OH" 1932-49 - "Radiosähköttäjä" 1950-)

ITF:n KONGRESSI WIESBADENISSA

ITF:n (International Transport Workers' Federation) 29. kongressi pidettiin Wiesbadenissa Länsi-Saksassa 28. 7. — 3. 8. 1968.

Kongressiin osallistui 302 edustajaa ja 77 asian-tuntijaedustajaa 49 eri maasta ja 156 jäsenliitosta, joten ITF:n n. 6½ miljoonasta jäsenestä oli kongressissa edustettuna noin 3.800.000 jäsentä.

Kongressin avasi ITF:n presidentti H. Tüby. Toivotettuaan kongressiedustajat ja kutsuvieraat tervetulleiksi, hän käsitteli avajaispuheessaan ITF:n viimeaikaista toimintaa ja tavoitteita. Kongressi kunnioitti hetken hiljaisuudella ITF:n edellisen kongressin jälkeen kuolleiden jäsentensä muistoa.

Työjärjestyksen tultua hyväksytyksi kongressi valitsi tarpeelliset kongressiteknilliset valiokunnat ja toimihenkilöt. Tärkeimpinä asioina työjärjestyksessä olivat ITF:n sääntöjen muutoehdotukset, toimintakertomukset sekä taloudenhoitoa koskevat kertomukset ja tilinpäätökset vuosilta 1965—67, jäsenmaksujen suuruus, ITF:n eri osastojen toimintakertomukset ja julkilausumat sekä ITF:n pääsihteerin, toimeenpanoneuvoston, presidentin ja varapresidentin vaalit.

ITF:n merenkulkuosaston konferenssi pidettiin 28. 7, jolloin hyväksyttiin osaston työohjelma. Lisäksi päätettiin, että ITF:n automatiokomitea koostuu ennen yhteistä ILO-IMCO-kokousta, joka lokakuussa 1968 käsittelee päällystää ja miehistöä suuremmissa laivoissa. Lisäksi käsiteltiin ylityön rajoittamista, merimiesten vuosilomaa, 40-tunnin työviikkoa ja ylijäämätonnistoa. Vielä hyväksyttiin julkilausuma Tanskan radiosähköttäjien ja perämiesten lakkoa koskevassa korvausvaatimuksessa ja keskusteltiin toimenpiteistä mukavuuslippulaivojen miehistön aseman parantamiseksi. Merenkulkuosaston raportti hyväksyttiin kongressin täysistunnossa 2. 8.

Kongressi hyväksyi julkilausuman, jossa tuomittiin Kreikan nykyisen hallituksen toimenpiteet va-

paan ammattiyhdistysliikkeen toiminnan vaikeuttamisesta vangitsemalla ammattiyhdistysten johtomiehiä. Siinä kehoitettiin ITF:n uutta toimeenpanoneuvostoa tehostamaan toimintaa ja mikäli tarpeellista järjestämään maailmanlaajuisen saarron, ellei Kreikan hallitus suostu ITF:n esittämään vaatimukseen vangittujen ammattiyhdistysmiesten vapauttamisesta. Tällaisen saarron varoitusajan olisi oltava kolme kuukautta.

Toisessa kongressin hyväksymässä julkilausumassa kehoitetaan Algerian hallitusta vapauttamaan takavarikoimansa israelilaisen lentokoneen matkustajat ja miehistön.

ITF:n vuosijäsenmaksuksi hyväksyttiin £ -/-/9 jäsentä kohden laskettuna sen kurssin mukaan joka oli voimassa ennen Englannin punnan devalvointia marraskuussa 1967.

Ehdokkaita ITF:n pääsihteeriksi oli kolme, nimittäin nykyinen pääsihteeri Hans Imhof sekä apulaispääsihteeri Charles Blyth ja Harold Lewis. Kun viimeksimainittu kuitenkin luopui ehdokkuudestaan ennen äänestystä, suoritettiin äänestys kahden ensimmäisen ehdokkaan välillä. Charles Blyth tuli valituksi pääsihteeriksi seuraavaksi kolmeksi vuodeksi 2.024.000 äänellä, Imhof'in saadessa 1.737.000 ääntä.

ITF:n presidentiksi valittiin yksimielisesti edelleen H. Tüby ja varapresidentiksi G. Karlsson.

Lopuksi jaettiin useita ansiomerkkejä ITF:n työssä ansioituneille jäsenille.

Kongressipaikkana oli Kurhaus, joka on eräs kauniin Wiesbadenin huomattavimmista rakennuksista kaupungin keskustassa sijaitsevassa puistossa. Wiesbadenin kaupunki järjesti kongressiin osallistuville 28/7 vastaanoton Brunnen-kolonnadessa. 31. 7. kongressilla oli tilaisuus ihaila kauniita Rheinän maisemia tehdyllä laivamatkalla Wiesbadenista Loreley'hin.

E. K.

Porin lyhytaaltoaseman päällikkö

Ins. E. FRANTSILA:

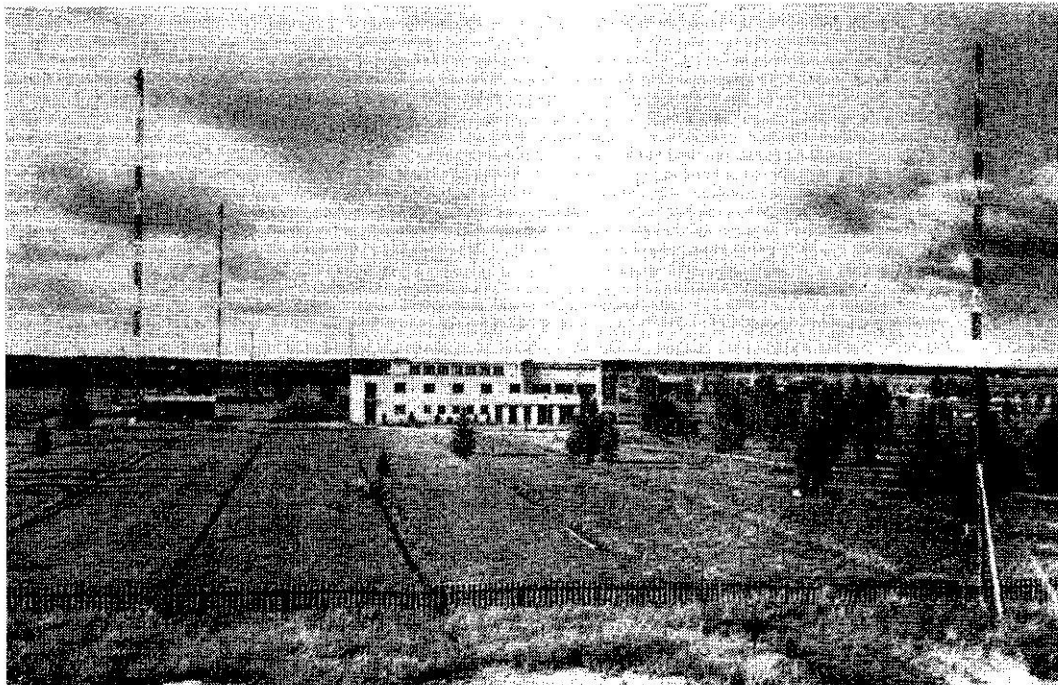
PORIN LYHYTAALTOLÄHETYKSET

Radiosähkötäjien omassa lehdessä oli Porin lyhytaaltoasemasta teknillistä juttua viimeksi vuonna 1949 numerossa 1. Siinä nimittäin yli-insinööri Kalle Sainio selosti edellisen vuoden lopulla valmistunutta Porin 100 kW lyhytaaltolähetintä. Nyt taas lienee aika tarkastella vähän lyhytaaltoasioita Porinkin kulmalta.

Porin 100 kW lähettimen tultua käyttöön marraskuussa 1948 olivat yleensä kaikki kuuntelijat tyytyväisiä sen kuuluvuuteen. Ohjelma sen sijaan aiheutti erisuuntaista poliittista arvostelua. Ilmiö, joka sodan jälkeisinä aikoina esiintyi kaikkialla julkisessa elämässä. Eräissä saapuneissa kirjeissä ohjelmaa vaadittiin suunnattavaksi enemmän vasemmalle, toisissa taas enemmän oikealle. Merenkulkijoilta tuli myös runsaasti kuuluvuusilmoituksia. Toivomuksia erikoisohjelmista tai ohjelman suuntauksista ei esiintynyt juuri ollenkaan. Omalla asiallisella ja vaatimattomalla tavallaan he vain kertoivat havaintojaan. Kuuluvuutta tuolloin voitiin pitää jopa hyvänä. Tätä todistaa mm. radiosähkötäjä Luukkassen kortti, jossa hän kertoo M/S Finntraderilla kuunnelleensa 19 m aaltoa koko

matkan Suomesta New Yorkiin ja vielä pitkin Pohjois-Amerikan rannikkoa. Eräs New Yorkin suomalainen taas kirjoitti, että hän oli mitannut aseman kenttävoimakkuuden 3-kerroksisen talon katolla ja saanut miltei paikallisaseman voimakkuuden. Missä sitten syyt tuonaikaisten hyvien kuuluvuusilmoitusten ja nykyisten useinkin moittivien ilmoitusten eroihin?

Alettaessa lähetykset 100 kW koneistolla marraskuussa 1948 vaikutti kuuntelutuloksia parantavasti suuri auringonpilkkujen lukumäärä (n. 150 kpl) ja niitä huonontavasti vaatimattomat antennilaitokset. Antennit olivat tuolloin väliaikaisia, 30 m pitkiin puumastoihin ripustettuja dipolimattoja. Antennien vahvistus oli vain 7 dB. Nyt on lähettimen teho täysin sama, mutta antennit sen sijaan 76 m korkeissa teräsmastoissa. Antennien vahvistus on nykyisin suuntauksella yli 20 dB ja yleissäteilevinäkin noin 3 dB. Auringonpilkkuja on jälleen yli sadan. Kuuluvuudesta tulee kuitenkin hyvien ilmoitusten lisäksi myös huonoja ilmoituksia. Vika ei siis näytä olevan aseman lähetyksissä. Se ei voi myöskään olla vastaanottolaitteissa

Porin lyhytaaltoasema.

100 kW lähettimeen muutetaan uusia putkia. Vasemmalla jo uusia vaihtovirralla hehkutettuja putkia. Keskellä ja oikealla vielä vanhoja tasavirtaputkia.

eikä sähköttäjien ja muitten kuuntelijoitten taidossa, koska kummatkin ovat ilmeisesti vain parantuneet kuluneitten 20 vuoden aikana. Vian täytyy löytyä ulkopuolisista olosuhteista.

Jos asioita tarkastellaan pitkällä aikavälillä, niin eräs tärkeimmistä kuuluvuuteen vaikuttavista seikoista on auringonpilkkujen 11-vuotinen periodi. Pilkkumäärä pienenee maksimien välisessä minimissä lähelle nollaa. Atlantin ylitys on tällöin määrättyllä aallolla pitkiä aikoja vaikeata. Tämän kirjoittajan mielestä kuuluvuuteen kuitenkin vaikuttaa enemmän nykyinen aaltotungos: Omia aaltoja ei ole juuri kellään, kanavat ovat liian lähellä toisiaan ja tilannetta pahentavat vielä häiriölähetimet. Nautittava kuunteluhan vaatisi vapaan kanavan tai niin suuren kenttävoimakkuuden, että se hautaisi alleen ylimääräiset kentät. — Meillä suomalaisilla on vielä eräs kuuluvuutta huonontava vakinainen tekijä, jota ei juuri ole muilla mailla. Meidän maamme on niin pohjoisessa, että revontulivyöhykkeen vaikutus pienentää huomattavasti meidän kenttävoimakkuuksiamme eräillä suunnilla.

Paitsi jo edellä mainittua 100 kW lähetintä on Porissa nykyään lisäksi 3 kpl 11 kW lyhytaalto-lähettimiä. Vain suurinta, so. 100 kW lähetintä voidaan käyttää Atlantin ylitykseen, pienempihoiset eivät siihen riitä. Suurimman lähettimen aalto on 19 m, kuten kaikki tämän lehden lukijat tietävätkin. Pienempien lähettimien aallot ovat 49,

31 ja 25 m. Pienestä tehosta johtuen näillä lähettimillä pyritäänkin vain Eurooppaan ja sitä ympäröiville vesille. Pisin eli 49 m aalto kuuluu tyydyttävästi vain Skandinaviassa ja Suomea ympäröivillä vesillä. Tällä aallolla lähetetään päivittäin koko yleisohjelma aamuvarhaisesta aina puoleen yöhön asti. Lyhyempiaaltoisilla koneistoilla taas lähetetään erikoisten aikataulujen mukaan sekä radio-ohjelmista valittuja pätkiä että erikoisohjelmia. — Näitä aikatauluja ja ohjelmia lienee turha kopioida tähän, koska Yleisradio toimittaa niitä muita teitä merenkulkijoitten tietoon. — Pienitehoisista lähettimistä 31 m kuuluu Keski- ja Etelä-Euroopassa, Englannissa, Kanaalissa ja suotuisissa olosuhteissa Välimerellä. Lyhyempiaaltainen eli 25 m lähetin on suoraan tarkoitettu Välimeren alueelle. Sen antennin suuntaus on enemmän etelään kuin muiden lähettimien. Koneistossa parhaillaan suoritettavien uudistustöitten vuoksi tämän lähettimen teho kuitenkin vaihtelee toistaiseksi huomattavasti.

Vaikka vuoden 1948 edulliset ajat eivät enää sellaisinaan palaa, niin aina voidaan ponnistella kanavien ja lähetysaikojen puhdistamiseksi. Eiköhän maailma sitä paitsi hiljalleen rauhoitu niin paljon, että häiriölähetimet vähitellen häviävät. Tällöin voivat merenkulkijat taas kuulla kunnolla kotimaankin ohjelmia, tätä ainakin kaikki Porin lyhytaaltoaseman asioissa puuhailevat toivovat. □

G. ERONEN:

Eräs radion edeltäjä merenkulkijoiden apuna

Nykyisin, jolloin ajalle tyypillisiä iskusanoja ovat mm. elektroniikka ja tietoliikenne, on vaikeaa kuvitella miten ihmiskunta yleensä tuli toimeen silloin kun näistä asioista ei tiedetty mitään. Nykyisille merenkulkijoille on esimerkiksi radio välttämättömyys, tutka ja muut sähköiset navigatiovälineet kuuluvat yhä useampien alusten varusteisiin. Oliko ennen niitä mitään?

Niin kauan kuin on ollut merenkulkua, on ihmisiä kiinnostanut yhteydenpito mereltä manteele ja päinvastoin. Varhaisimpina aikoina hoidettiin yhteydenpitoa äänimerkein ja merkkitulilla. Viimemainituilla ilmoitettiin pääasiassa vihollisen tulosta samalla kun kutsuttiin oma väestö kokoon puolustusta varten. Omankin paikannimisemme Kokkovuoret, Vartiomäet ja Vartsalat osoittavat rannikoillamme tällaisten viestitusketjujen olemassa olon. Näihin kahteen ikivanhaan peruselementtiin, ääneen ja tuleen, perustuvia merkinantolaitteita on vieläkin merenkulkijoiden käytössä esimerkiksi sumusireenien ja merkinantoraketien muodossa.

Varsinaisesta tietoliikenteestä merien yli ja vesillä olevien alusten kanssa voidaan puhua vasta 1700-luvun lopulla, jolloin keksittiin optinen lennätin.

Koska meillä suomalaisilla on kunnia olla aivan ensimmäisiä maita, jossa uutta keksintöä sovellettiin paitsi sanomien välittämiseen myös merenkulun turvaamiseen, kerrottakoon näistä lähes 200 vuotta sitten sattuneista tapahtumista Ruotsi-Suomi valtakunnassa lähemmin.

V. 1792 keksi ranskalainen fyysikko Claude Chappé ensimmäisen todella käyttökelpoisen optisen lennätimen eli telegraafin. Hänen keksintönsä pääperiaate oli seuraava: näköyhteyksien päässä oleville korkeille paikoille pystytettiin mastoja, joiden latvoissa olevien poikkipuiden eri asennot vastasivat ennalta sovittuja asioita, käsitteitä ja yksityisiä numeroitakin. Ensimmäinen tällainen 24 asemaa käsittävä viestitusketju valmistui Pariisiin ja Lillen välille v. 1794 käsittäen 24 mastoa. Napoleon käytti keksintöä hyväkseen lukuisissa sodissaan kehittyttäen siitä jopa kevyen kentälennätimenkin.

Tuntematta tarkemmin Chappen järjestelmää kehitti Turussa v. 1754 syntynyt kanslianeuvos Abraham Niklas Edelcrantz (ennen aatelointia Clewberg) oman itsenäisen menetelmänsä. Hän kokeili laitteitaan v. 1794 Tukholman ja Drottningholmin välillä. Kokeilu onnistui hyvin.

Yhteydenpito Ruotsin ja Suomen välillä oli ollut aina hankalaa ja hidasta. Posti ja pääosa matkustajaliikenteestäkin kulki Ahvenanmaan kautta. Kelirikon ja huonojen säiden aikana oli tärkeät viestit lähetettävä läheteillä Pohjanlahden perukan ympäri Tukholmasta Turkuun.

Kun kuningas sai tietää Edelcrantzin onnistuneista lennätinkokeiluista määräsi hän käskykir-

jeellään 10. 12. 1795, että merenkulun ja postinkulun turvaamiseksi sekä Ruotsin ja Suomen välisen yhteyden ylläpitämiseksi tulee optinen lennätinlinja viipymättä rakentaa Ahvenanmeren ylitse, että Ruotsinpuoleinen asema perustetaan Grisslehamniin ja Suomen puoleinen Eckeröön Ahvenanmaalle sekä välitysasema keskelle Ahvenanmerta Signilskärin saariryhmään. Laitteiden tuli korvata ne 18 paunan tykit, joiden laukauksilla tähän saakka oli annettu merkkejä purjehtijoille.

Edelcrantzin valvonnassa ryhdyttiin töihin niin ripeästi, että jo v. 1796 kesällä oli lennätinlinja valmis tarpeellisine rakennuksineen. Kullekin asemalle määrättiin lennätintarkastaja laitteita hoitamaan.

Signilskärin asema oli suurin käsittäen 5 lämmitettävää huonetta, joista osa oli tarkoitettu matkustajien käyttöön. Rakennus oli kivistä muurattu, pohjaltaan neliömäinen. Sen korkeus oli 36 kyynärää (21,4 m) ja katolla olevan merkinantotelineen korkeus 18 kyynärää (10,7 m), joten kokonaiskorkeus merenpinnasta oli yli 40 m näkyen hyvällä säällä paljainkin silmin kummallekin vastarannalle. Matkaa Grisslehamniin oli 28 km ja Eckeröön 10 km. Viestityksen aikana oli pakko kuitenkin käyttää kaukoputkia, joita kullakin asemalla oli kaksi kiinteästi suunnattuina vasta-asemia kohden.

Jälkipolville lennättimistä on jäänyt melko yksityiskohtaisia tietoja Eckerön postimestarin E. Montgomeryn kuvauksista ja piirroksista.

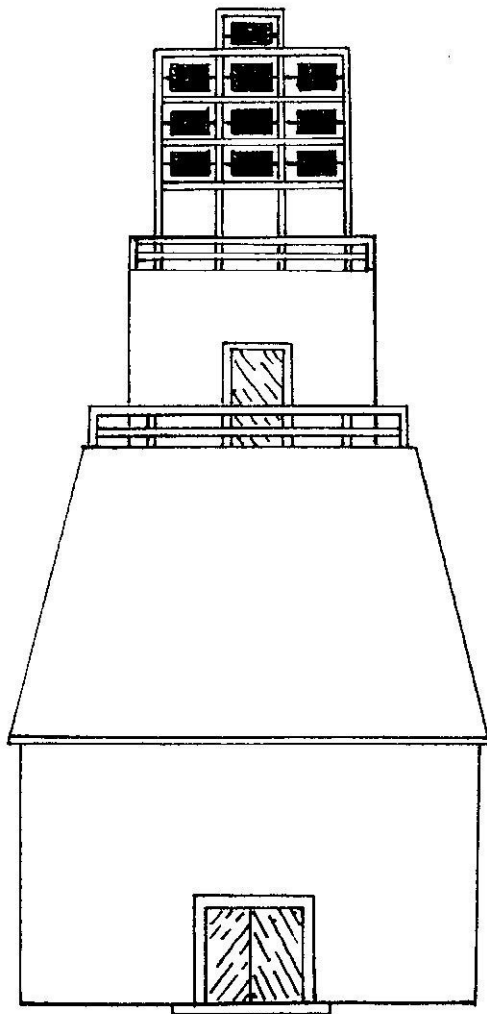
Lennätinasemien tärkein osa oli merkinantoteline. Edelcrantz ei käyttänyt ranskalaisten tavoin poikkipuita vaan kymmentä kehyksissä olevaa taulua eli luukkua, jotka olivat siten saranoidut, että ne voitiin kääntää yksitellen näkyviin tai näkyyistä pois. Taulujen eri asennoilla voitiin ilmaista mikä tahansa kolminumeroinen luku 777 saakka. Koska numerot oli voitava muuttaa ymmärrettäväksi kieleksi, laadittiin erikoisia viestitystaulukoita. Erästä tällaisesta vuoden 1797 tulukosta seuraava ote:

550 starck
551 station
552 sten
553 stilla
554 Stockholm

Myöhemmin lisättiin taulujen määrää, jolloin saatiin 1024 lukusarjaa ilmaistuksi. Käyttöön otettiin taulukoiden tilalle signaalikirja, jossa yksityisten sanojen lisäksi oli lyhyitä lauseita kuten esim.:

230 fuska intet
231 rapporten gick bra nog
232 gick mycket bra, berömmes
233 gick för långsamt

Myös kirjaimittain viestittäminen oli mahdollista.

Signilskärin lannätinasema
(E. Montgomeryn piirroksen mukaan)

Vastasiko käyttöön otettu uusi lannätinlinja siten niitä toiveita, joita sille oli asetettu.

Yleisesti myönnettiin, että merenkulun turvallisuudelle ja postiliikenteen sujumiselle sillä oli suuri merkitys. Aluksille voitiin ilmoittaa sopivimmat reitit, vastarannan jää- ja sääolosuhteet. Ilmoituksia annettiin myös matkustajien ja lastin määrästä ja merihätätapauksissa välitettiin avunpyyntöjä. Tämänlaatuista tiedotuksista on säilynyt lukuisia esimerkkejä.

Sensijaan lannätinimen käytöllä varsinaisena yhteysvälineenä emämaan ja Suomen välillä oli vähemmän merkitystä. Pääasiallisempaa syynä oli tähän se, että vaikka viestit Tukholmasta saatiinkin verraten nopeasti Eckeröön, juutuivat ne tänne koska lannätinlinja ei jatkunut Ahvenanmaalta

mantereelle. Tästä esimerkkinä eräs Tunkholmasta Turun maaherralle lähetetty viesti, jolla kuningas kutsui valtiopäivät koolle Norrköpingiin. Sanoma saapui Turkuun, Eckeröstä ylimääräisellä postilla lähetettynä 2. 2. 1800. Maaherra oli saanut sanoman jo kuitenkin aikaisemmin Tornion kautta kiertäneen kuriirin tuomana. Kumpaakin tietä olivat viestit Tukholmasta lähetetty samanaikaisesti.

Toisena esimerkkinä eräs tärkeä viesti Suomesta Ruotsiin. Sanoma siitä, että venäläiset olivat hyökänneet maahan Ahvenkoskella 21. 2. 1808 kuitattiin Grisslehamnissa 29. 2. illalla. Kun viesti saapui Tukholmaan vasta seuraavan päivänä tiedettiin maan pääkaupungissa valtakunnan olevan sodassa vasta 10 päivää vihollisuuksien alkamisen jälkeen.

Yöllä ja sumuisina päivinä oli viestitys tietysti täysin mahdotonta. Kun joskus purjehtiminenkin oli pysähdyksissä viikkomäärä ei näin ollen voitu meren yli postiakaan kuljettaa, annettiin Eckerön lannätinimelle tehtäväksi lähettää Grisslehamniin kaksi kertaa viikossa yhteenveto siitä mitä mainittavaa Suomeen kuului". Usein vai noli niin, ettei Eckerössäkään mantereen tapahtumista paljoakaan tiedetty.

Sodan syttyminen v 1808 ja venäläisten nopea eteneminen Ahvenanmaalle aiheutti sen, että Turun maaherra määräsi lannätinimet purettaviksi. Signilskärin laitteet hävitettiin 23. 3. 1808. Viimeinen sanoma välitettiin saman päivän aamuna. Se sisälsi kuninkaallisen määräyksen, etteivät Ahvenanmaan asukkaat saa suorittaa venäläisille sotajoukoille toimituksia niin kauan kuin vihollinen ei voinut siihen asukkaita pakoittaa. 31. 3. venäläiset polttivat niin Signilskärin kuin Eckerönkin lannätinasemien puurakenteet.

Sotaonnen tilapäisesti kääntyessä ja vihollisen tultua toukokuun alkupäivinä karkoitetuksi Ahvenanmaalta, käskettiin lannätinimet saatettaviksi uudelleen kuntoon. Asemat valmistuivat saman vuoden heinäkuussa ja olivat toiminnassa seuraavan vuoden maaliskuuhun saakka osallistuen mm. Döbelnin Ahvenanmerellä suorittamiin sotatoimiin. Tiedetään Signilskäristä annettua viestin ainakin kerran pelastaneen Döbelnin joukot jotumasta saaroksiin.

Kun venäläiset uudelleen saivat yliotteen ja miehittivät Ahvenanmaan, polttivat he lannätinimet ja ottivat mm. Signilskärin aseman päällikön vangikseen.

Rauhan tultua ei lannätinlinjaa enään kunnostettu. Kun jonkinlaisia tietoja kuitenkin tarvittiin valtakuntien välisen postinkulun turvaamiseksi, sopivat Ruotsin ja Venäjän hallitukset siitä, että Signilskäristä ammutaan tykin laukauksia ilmaisemaan merenkulullisia olosuhteita. Tykkiä hoiteli Bomarsundin linnoituksesta komennettu viisimiehinen komennuskunta.

Tykkikin kävi aikanaan tarpeettomaksi, sillä höyrylaivat, joilla postia ja matkustajia alettiin kuljettaa, eivät olleet yhtä riippuvaisia sääolosuhteista kuin aikaisemmat purjealukset. Tykin tilalle pystytettiin kuitenkin masto, johon nostettiin palloja osoittamaan mitä reittiä postialusten piti kulloinkin kulkea. Masto poistettiin vasta v 1893. □

RADIOAMATÖÖRITOIMINNASTA

Jokainen radiosähkötäjä on ainakin kuullut puhuttavan radioamatööreistä. Onhan osa kurseille tulijoista saanut harjaannuksensa radioliikenteessä ja sähkötysnopeudessa juuri tällä toiminnalla.

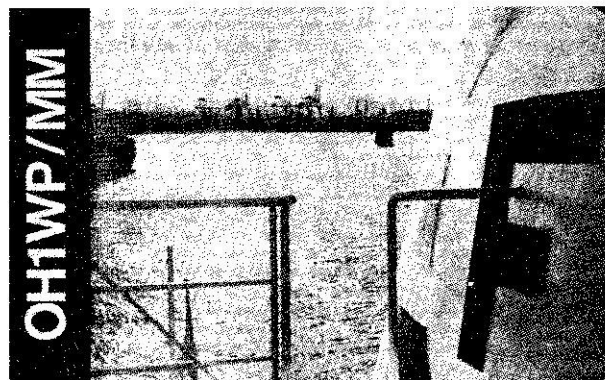
Valmiin ammattilaisen, radiosähkötäjän, kanalta radioamatööri toiminta edustaa (tavallisimman ajattelun mukaan) ns. toisarvoista ja hyödyttöä liikennettä, koska välitetty informaatio ei näytä varsin arvokkaalta. Pystyvähän amatöörit suppeasti tiedonvälityksessään joko henkilökohtaisissa asioissa tai "informaation vaihtovälineiden laatu tarkkailussa"; so. vaihtavat raportteja kuuluvuudesta, äänenlaadusta ym. tai puhuvat seuraavana iltana tehtävästä saunamatkasta. Kaikkinaisen todellinen tiedonvälitys kolmannelta henkilöltä peräisin tai kolmannelle henkilölle osoitettu on kiellettyä lukuunottamatta hätätapauksia. Tämä johtaa ulkomaisissa yhteyksissä tavallisesti idioottimaiseen kaavaliikenteeseen eli fraasien latelemiseen tuhansien samanlaisten vasta-asemien kanssa.

Miten siihen on päädytty ja mikä sitten ajaa, edellämainitusta huolimatta, älykkäitäkin yksilöitä harrastamaan usein varsin kallistakin (ei välttämättä!) radiolähetys- ja vastaanotto toimintaa radioamatööriliikenteessä?

Osa vastauksesta löytyy itse radion toiminnan alkuajoista, jolloin 'nuoret kokeilijat ja keksijät' joutuivat omakätisesti käytännössä perehtymään ei yksin laitteiden, vaan myös rakennneosien, komponenttien valmistamiseen. Sieltä löydetään luonnollinen selitys siihen, että laitteita myös tahdottiin kokeilla ja saada vasta-asemilta tietoja oltiinko onnistuttu. Laillisesti tai laittomasti. Hallinnot suuressa viisauudessaan laillistivat kokeilijoille annettavaksi hyödyttömiksi katsotut aallot "alle 300 m", jotka katsottiin lyhyiksi aalloiksi siihen aikaan ja sopimattomiksi yleiseen liikenteeseen. Kokeilijat sitten omaksikin hämmästykselleen todistivat ne käyttökelpoisiksi kaukoyhteyksiin, vieläpä suuresti edullisemmaksi kuin siihen saakka käytetyt alueet.

Voidaan siis päätellä yhteydenpidon osaksi olevan jäännös niiltä ajoilta. Nykyiset uudet kokelaat perivät historiallisen jäännöksen ja ilmeisesti ovat kehittäneet siitä mielessään jotenkin muutetun mielenkiinnon kohteen. Nykyinen tapayhteys on varsin kalpea levitys sähköttäjien TU SU HEI-tervehdyksestä. Itse asiassa meidän tusuheimme sisältää paljon enemmän, tunteet yhteenlaskettuna, kuin amatöörien litaniat tapaan HPE CUAGN AND VY 73 BEST WISHES, joihin ei tavallisesti sisälly lainkaan todellista tunnetta. Raportit ovat niin niukkoja ja epäluotettavia, että niitä täytyy saada monta ja ottaa saaduista jonkinlainen keskiverto, jos on ottanut uuden laitteen käyttöön (tehnyt?). Jos ja kun amatööri nykyisin tekee laitteen itse, oikean kuvan laitteidensa toiminnasta saadakseen on hänen turvaututtava mieluummin kunnon mittalaitteisiin kuin epävarmoihin ja karkeisiin toisten asemien tekemiin arvioihin. Yhteyksien aikana annettu RST-raportti (Readability/Strength/Tone) kuuluu tosiaan niihin aikoihin, jolloin voimanlähteistä saakka pääteasteen (tai ainon oskillaattorin) kondensaatoreihin kaikki tehtiin itse. Amatööri toiminnan uranuurtajat puhuvat vuodesta 1914 Suomen aikakirjoissa radioamatööri toiminnan syntysanojen lausunta-aikoina, vaikka rajaa ei voida vetääkään täsmällisen historian puuttuessa. Suomen Radioamatööriliitto perustettiin Nuoren Voimain Liiton siipien suojissa kuitenkin vasta 14. 4. 1921, virallisesti. Voidaan kuvitella, mitä kaikkea sisältyy ajan 1921—1968 sisään: OSCAR tarkoittaa 'Orbital Satellite Carrying Amateur Radio'! Meillä Suomessa ei ole niin suuressa aloitettu, sanoaksemme kantoraketin puutteessa, mutta suomalaiset ILMARI-kokeet ovat tuottaneet kovasti asianharrastajille iloa. Lähempää tietoa saa Radioamatöörilehdestä.

Niinkuin on yhteydenpito rönsyillyt kauas alkuperäisestä tarkoituksestaan, on alunperin syntynyt tapa kuitata pidetty yhteys ns. QSL-kortilla muo-

Tyypillinen QSL-kortti. Tiedot yhteydestä ym. ovat tässä kortissa toisella puolella.

dostunut itsetarkoitukseksi. Olihan silloin 1930-luvun seutuvilla suuri saavutus saada yhteys edes jonkin, kun laitteet olivat yhtä historiallisen hataria niin ammatillis- kuin kokeilijapuolellakin. Katsottiin aiheelliseksi ja kohteliaaksi tervehtiä samannimistä asianharrastajaa myös postitse, ja kortti sisälsi molemmin puolin todellista kunnioitusta ja muita tunteita. Menneet 45 vuotta ovat pesseet pois suurimmalta osalta mainitut tunteet. Nyt amerikkalaisen radioamatööriliiton (ainakin 60 % koko maailman amatööreistä on amerikkalaisia) julkaisema luettelo, ns. DXCC-maat, osaltaan ratkaisee 'who's who' amatöörien keskuudessa.

DXCC-luettelossa määrättyihin maihin pidetyistä yhteyksistä saadut QSL-kortit määräävät sijaluvun 'huippumetsästäjien' joukossa. Korttien metsästyksen on laajalle levinnyt tapa: QSL-kortteihin perustuvia todisteita, "awards", on julkaistu satamäärin. Todiste on ulkonäöltään koristeellinen juliste, joka todistaa esim. tunnukseltaan ja nimeltään mainitun radioamatöörin työskennelleen '100 suomalaista amatööriä' tai 'ylittäneen sähkötysnopeuden 20 words per minute' tms.

Niinpä kortti ei enää ole tarkoitukseltaan samansisältöinen kuin alussa, aineellisesti ehkä, mutta ei henkisesti. Se lähetetään, että toinen saisi award-todisteensa tai seinälleen QSL-kokoelman täydennystä — tavallaan inflaatiota.

Radioamatöörikutsut koostuvat maatumuksesta, piirinumeroista ja henkilökohtaisesta asemantunnuksesta. Määrätynlaisella lisällä erotetaan ei-kiinteästä paikasta toimivat tms. asemat. Siis asemantunnukseksi OH1WP/MM OH on maatumus, 1 piirinumero, WP henkilökohtainen tunnus ja /MM tarkoittaa minun työskentelevän nimetystä laivasta kansainvälisillä merialueilla PLH:n suostumuksella.

Toiset hallinnot ovat, oman harkintansa mukaan valvontatoimiaan helpottaakseen, jakaneet eri alueilleen erilaiset maatumukset, pitäytyen tietysti radio-ohjesäännön mukaisessa kutsumerkkisarjassa. Niinpä esim. Englannissa on Wales GW, Mansaari GC, Skotlanti GM jne. DXCC-luettelo laskee nämä eri 'maiksi' (prefixes). Tämä on johtanut sellaisiin äärimmäisyyksiin, että joku kallio-luoto, jolle suurin vaivoin ja kustannuksin on saatu osavuorokautisesti toimiva amatööriasema, saa erikoisen suuren arvon eri 'maana' ja yhteys asemaan on tavoiteltu. (Oikeammin: QSL-kortti tällaisesta yhteydestä on tavoiteltu.)

Yllämainitun esimerkin kaltainen DX-työskentely edellyttää yhteyksien olevan lyhyitä, niin että "DX-asema" saa antaa 'uuden maan' mahdollisimman monelle. DX-työskentelyn avulla amatööri oppii varsin lyhyessä ajassa tuntemaan kerrosten käyttäytymistä ja radioaaltojen etenemisen lakeja.

Maiden hallinnot määräävät radioamatööriase-
mien toiminnasta. Yleensä heille on annettu HF-
alueilta kapeita kaistoja harmoonisesti, esim.
3500—3800 kHz, 7000—7100 kHz, 14000—14350
kHz jne. sekä lisäksi pätkiä VHF- ja UHF-alueilta.
Useissa maissa ensimmäinen lupa on ns. noviisi-
lupa, jossa luokassa amatööri käyttää kidettä ja
pientä tehoa ja on kiitettävää intoa täynnä.

Koska asemia on melkein kaikissa maissa, luu-
li kielenopiskelun olevan tärkeänä kannustimena
toiminnan vireydelle. Mutta kuten on laita hätä-
tapauksienkin (Suomessa ovat hurrikaanit harvas-
sa) amatööripiireissä lyödään aiheettoman suurta
rumpua tästä asiasta kuin toteutuneesta toive-
unesta. Käytännöllisen kielitaidon bandeilla oppi-
neita en ole hakemallakaan löytänyt, vaikka itse
asiassa mahdollisuudet juuri tässä asiassa riippu-
vat vain toimintatarmosta.

Puhelähetyksen (SSB) on erittäin yleistä. Edellä-
kävijänä koko kaupalliselle liikenteelle amatöörit
omaksuivat yksisivunauhälähetyksen hyvän aikaa
ennen 'kommersiaaleja'. Vaikka radiosähköttäjä
ammatillisuutensa vuoksi ei tunne sanottavampaa
kiinnostusta kaukoasemien työskentelyyn tai (mi-
nun mielestäni) merkityksettömään korttien keräi-
lyyn, riittää kiinnostuksen aiheita sentään hänelle-
kin. Ne voidaan jakaa:

- teknilliseen harrastukseen,
- kielenopiskeluun,
- tuttaviensa kanssa jutteluun, ja
- sähkötysnopeuden harjoitukseen.

Huomattakoon, että yleisesti ottaen voidaan
edellä mainittuja asioita harrastaa pelkästään lai-
valiikenteen puitteissakin. Radioamatööri on ta-
vallisesti suorittanut tutkintonsa ennen laivaan
tuloaan. Jos hän aikoo laivassa työskennellä, hänen
harrastuksensa on ollut voimassa ennen ammatti-
laisuutta (kokelaana ei saa lupaa työskennellä
/MM-kutsulla). Niinpä riippuu vain hänen aktiivi-
suudestaan, ilmestyykö hän amatööribandille ta-
kaisin joku erikoistarkoitus takataskussaan. Esteitä
voi tulla: Eräski nperämies on keuhut minulle
edellisessä laivassa käyneensä katkaisemassa radio-
amatööri N:n koaksiaalilin säännöllisesti, kun häi-
riötä hänen BC-vastaanottimessaan ilmeni. Tällai-
nen ahdasmielisyys on onneksi harvinaista. N. on
ilmeisesti saanut kärsiä laivan lähettimen läpikuu-
lumiset ja saderutinat ylimääräisenä työnä. Yleensä
suhtautuminen on positiivisempaa, näkevätpä jot-
kut päälliköt jopa etua sähköttäjänsä radioharras-
tuksesta.

Koska tila ei tässä salli radioamatööritoiminnan
perusteellisempaa selvitystä, luettelen alla julkai-
sija, joista saa viitteitä amatöörien toiminnasta
ennen ja nyt. Handbookit, jotka olen maininnut,
sisältävät helppotajuista lähetintekniikkaa; tämän
voivat huomioda nekin, jotka eivät sanottavasti
kirjojen muusta sisällöstä välitä. Kirjan kieli mai-
nittu suluisissa.

— Aikakauslehdet Radioamatööri, DL-QTC
(saks.), QST (engl.), CQ (engl.), 73 (engl.),
muut radioamatööriliittojen julkaisemat lehdet,

— The Amateur Radio Handbook (engl.) by
R.S.G.B., Gt. Britain hinta sh. 34/- in U.K.,

— The Radio Amateur Handbook (engl.) by
A.R.R.L., U.S.A., hinta sh. 50/- in U.K.,

— The Radio Handbook (engl.) by Editors and
Engineers Ltd., California, U.S.A., tunnetaan ama-
töörien keskuudessa 'Californian Handbookin' ni-
mellä minulla ei ole lähempää tietoja hinnasta
ym., oma painokseni on vuodelta 1948!) □

SPAKS BY SPARKS

Vei alkoi vuotaa vasemmanpuoleisesta sieraimestamme noin kello kuuden aikaan kuluvan heinäkuun 20 päivänä, mikä oli lauantai. Tavanmukainen aamusuihkun otto sai sananmukaisesti värikkyyttä, kun heleänpunainen leppä valui tasaisena norona ylitse turpavärkkimme rinnoille ja aina permannolle saakka. Kapusimme kummissamme takaisin laivan yläkerrokseen, nenäliinaa koko ajan tukkona sieraimen suulla pitäen.

Siitä se sitten kehittyi, elämämme ensimmäinen omakohtainen kokemuksemme verenvuodon suhteen. Vain nokkavuoto, arvelimme itsekkin aluksi, mutta vajaata vuorokautta myöhemmin kaikki vähätellyt olivat kaikonneet. Ainakin meistä itsestämme.

Olimme palailmassa Londonista kotimaahan, ja laivamme porhalsi jarasta vauhtiaan eteenpäin Hollannin länsirannikon tuntumassa tuona aamuna. Kello seitsemän hujakoissa astuimme komentosillan puolelle avunpyyntö mielessämme. Kohtasimme siellä ylipäätteen lisäksi aamuvirkun kipparin. Selitettävämme lyhyesti tapahtuneen saimme ensimmäiset neuvot: Pitkäksi petille, senjälkeen, ja pumpulituppo sieraimen. Pitää pysytellä aloillaan siksi, kunnes vuoto lakkaisi. Ja hyvä olisi, jos asettaisi jääpalasia nenävarrelle. Viimeksi mainittu oli kipparin erikoisvihje.

Ei liene syytä puuttua tässä kokemuksen perinpohjaiseen kuvailuun, ei senkään vuoksi, kun se veisi liaksi palstatilaa. Ja toisekseen, eiväthän lähimmäisen kovakaan kokemat meitä mainittavasti liikuta. Niinpä kertokaamme ainoastaan se, mikä meistä tuntuu oleellisimmalta (mitähän tuokin sana oikeastaan merkinnee?)

Verenvuoto ei lakannutkaan tunnissa tai parissa, vaan jatkui puuosillensa kahdeksantoista tunnin ajan eli aina siihen saakka, kunnes saksalainen lääkäri oli astunut areenalle Brunsbittelkoogissa, Kiel'in kanavan Elbe-joen puoleisessa päässä. Kippari oli hälyyttänyt tohtorin paikalle Ula-puhelimitse, hyvissä ajoin ennen slussiin saapumistamme. Lääkärisetä tarkasteli sierainta tarkoin, tukki sen sitten lapamatomaisella vanunalla (mitä hän paineli pinseteillä pienille mutkille sieraimen arviolta puolen metrin verran) sekä antoi lyhyen mutta merkittävän lausuntonsa: Sairaalaan.

Paikallisen agenttimme edustaja opasti meidät maihin. Kävelimme hieman epävarmoin askelin, ja niinpä saattajamme katsoi aiheelliseksi tukea meitä käsikoukusta. Ihmettelimme itsekkin tämän laatuista heikkouttamme, mikä oli meille täysin uutta. Oli sydänyö, yhden maissa, ja kolea vesisade oli vastikään lakannut. Puitteen sairaalaan menolle soveliaat.

Taksi jätti meidät Marne-nimisessä vaatimattomassa kaupungissa sijaitsevaan Marner Krankenhaus'in kahden nurkilla. Ystävällinen keski-ikäinen hoitajatar oli vastaanottamassa meitä ulko-ovella. Tuokiota myöhemmin hän johdatti meidät huoneeseen, missä oli neljä vuodetta. Yksi niistä oli vapaana meitä varten.

Ensimmäiseksi selvisi se seikka, että meidän olisi pitänyt arvata ottaa mukaamme oma yöpukumme.

Sairaalan varastosta tosin löytyi yötamineet, mutta sellaiset, että meitä pyrki keskellä surkeuttammekin naurattamaan nähdessämme ne. Ylipitkälähkeiset housut sekä lapsukaiselle tarkoitettu jakku. — No, mitäpä tuosta, hymähdimme. Tärkeämpää oli, että saimme kunnon piikin kaulallemme sekä komennon asettua lähes istuma-asentoon vuoteelle.

Jouduimme käsittelyyn vasta myöhään iltapäivällä maanantaina. Sairaalan nenätohtori syynäsi sierainta kahden Sisaren alttiilla avustuksella, koko ajan mukavia puhellen. Ja Siskoja nauratti. Tohtori näytti ihmettelevän, kun vuotokohta ei ollutkaan selvästi näkyvissä. Vihdoin hän asetti teräspuikkonsa kärkeen vähäisen vanutukon, kostutti sen jollakin lääkeaineella ja lääkitsi sieraimen sisäpintaa sieltä ja täältä. Mainittakoon, että vuotoa ei ilmennyt silloin, kun vanunarupakkaus oli poistettu. Ja kun lääkintätoimenpide oli suoritettu, tohtori lausahikin reippaasti: Jo huomispäivänä voitte matkustaa kotimaahan.

Ja sillä siisti — taisimmekin päästä pelkällä säikähdyksellä — loppujen lopuksi? Keventynein mielin astelimme takaisin huoneeseemme.

Seuraavan yön kokemuksista emme mielellämme kerro näin jälkikäteenkään. Aamupuolella yötä vuoto uusiutui. Emme kuitenkaan hälyttänyt hätäämme ketään, emme senkään takia, kun kätemme ulottuvilla ei ollut soittokehon nappia. Eikä vuoteemme pääpuolella yölampua. Onnekkemme vuoto lakkasi ennen aamun koittoa, ja niin poistuimme sairaalasta aivankuin salavihkaa, mahdollisimman vähin äänin. Matkamme kotimaahan oli järjestetty jo edellisenä päivänä, emmekä mistään hinnasta tahtonut jättää käyttämättä matkustamistilaisuutta hyväksemme. Juuri niin — hyväksemme. Agentin tilaama taksi saapui sairaalan portille kello yhdeksän, astuimme Hampurin junaan Brunsbittelkoog'in asemalla kello 11.33, Hampuriin saavuimme pari tuntia myöhemmin, kapusimme Finnair'in Caravelle-koneeseen lentoasemalla 18.25 ja jo tuntia ja kolmevarttia myöhemmin jalkamme tapasivat isiemme maan allaan.

Vuoto uusiutui vielä kerran, seuraavana yönä, levätessämme ikiomalla vuoteellamme kodissamme. Verenhukkaan ei enää ollut varaa, ja niinpä vaimomme olikin aikeissa hälyttää paikalle ambulanssin, jolla meidät olisi hurautettu klinikalle. Mutta aikaisemmin mainittu istuma-asento sekä jääpalamakkara auttoivat jälleen, ja saimme jäädä aloillemme maailman parhaaseen paikkaseen, minne pääsyä olimme niin hartaasti kaivannut. Uusi päivä toi uudet mahdollisuudet tullessaan, nuori helsinkiläinen erikoislääkäri löysi vuotokohdan suuremmista vaikeuksista ja paikkasi sen, kuten jo viikon ajan on näytetty, pitävällä tavalla. Ja vasta kotimaassa otettiin verikoe, mikä todisti verenhukan olleen todella tuntuva. Olimme kyläkin itse sen jo ennen laivasta lähtöämme tuntenut, mutta nyt se tuli todistetuksi. Ja niin oli sairasloman jatkuminen edessämme.

Noin kaksi tuntia ennen Brunsbittelkoog'in saapumista olimme tuntenut päänsärkyä sekä väsymystä, missä ei enää voinut nukkua harhanäkyjen tähden. Olimme takonut joitakin kertoja nyrkeillämme seiniin, mutta kukaan ei laivan pääkoneen aiheuttamalta melulta ollut meitä kuullut. Laiva oli alkanut rullata tuolloin, ja joka kerta,

VEIJO MEKLIN 70 VUOTTA

Lokakuun 15 päivänä 1968 täyttää 70 vuotta Suomen Radiosähköttäjäliton kunniapuheenjohtaja ja kunniajäsen radiosähköttäjä Veijo Torsti Leonard Meklin Turussa. Hän on syntynyt Kiihtelysvaaralla. Käytyään VI luokkaa Kuopion yhteislyseota hän suoritti I luokan kansainvälisen radiosähköttäjätutkinnon Kööpenhaminassa 20.9.1920, eli aikana, jolloin maamme ensimmäiset kansainväliset radiosähköttäjäkursseja olivat vasta alkaneet. Vastaavan tutkinnon Suomessa hän suoritti 4. 12. 1920. Laivaradiosähköttäjänä hän toimi vuosina 1920—1923 Joulun, Sicilia, Arcturus, Navigator ja Nordstjernan nimisissä laivoissa sekä vuosina 1947—62 väliaikaisena radiosähköttäjänä seuraavissa laivoissa: Algeria (ruots.), Parma, Granö, Aagot, Pankakoski, Dorine, Airisto ja Tunist Expressen.

kun punkkamme pääpuoli oli painunut alaspäin, oli uusi veritulva mielinnyt tukehduttaa meidät. Hampurissa tuotti vähäistenkin rappusten kapuaminen meille ennen kokematonta vaikeutta. Tilamme havaittiin vasta helsinkiläisessä laboratoriossa verikokeen oton yhteydessä. Nuori suomalainen sairaanhoitajatar kysäisi meiltä valmistautuessaan koetta ottamaan: "Voitteko huonosti — teillähän on kylmä hiki otsallanne?" Kokeen tulos osoitti sitten tilamme huonoksi.

Vuoden 1955 tammikuussa jouduimme hankkimaan sähkötysteitse lääkäriin neuvoja verensyöksytapaukseen, minkä uhriksi laivamme nuori kolmas perämies oli yllättäen joutunut. Ja mikäli oikein muistamme, kansiupeerit olivat silloinkin varsin epätietoisia hoitomenetelmien suhteen. Silloinen tapaus oli tosin vaikea, ja silloinkin pätevät neuvot saatiin kotimaan taholta, vieläpä riittävän pikaisesti. Oltuamme ensiksi yhteydessä New

Vuosina 1923—25 hän palveli sotilasvirkamiehenä Radiojoukoissa Santahaminan ja Hangon radioasemilla ja vuonna 1925 hänet nimitettiin postijaennätinlaitoksen radiosähköttäjäksi Hanko Radioon, jossa hän toimi vuoteen 1936 saakka. Tämän jälkeen hän siirtyi radiosähköttäjäksi Turun ilmailuviestiasemalle, toimien aseman päällikkönä vuosina 1941—44. Vuosina 1945—47 hän toimi aluksi Helsingin radioasemalla ja myöhemmin Turun lennätinkonttorissa. Vuonna 1947 hän siirtyi Merenkulkuhallituksen palvelukseen, toimien radiosähköttäjänä jäänmurtajissa Sisu, Sampo ja Murtaja aina vuoteen 1964 saakka, jolloin siirtyi eläkkeelle.

Radiosähköttäjä Meklin on Suomen Radiosähköttäjäliton perustajajäsen. Hän toimi liiton puheenjohtajana vuosina 1922, 1924—1937. Vuonna 1923 hän oli liiton johtokunnan jäsen. Hän toimitti liiton ensimmäistä äänenkannattajaa "Radiolennäntä" sen ilmestymisaikana 1930—1931 ja sen seuraajaa "Radio OH"-nimistä aikakauslehteä vuosina 1932—37. Hän edusti liittoa The International Federation of Radio Officers'in konferenssissa Rotterdamissa 1927 ja Kööpenhaminassa 1920. Erottuaan liiton puheenjohtajan tehtävistä 1937, hänet kutsuttiin tällöin liiton kunniapuheenjohtajaksi ja kunniajäseneksi. Hänen muusta toiminnastaan mainittakoon, että hän on ollut opettajana kansainvälisillä radiosähköttäjäkursseilla 1922, 1924—1925 ja 1927—1928 Radiotekniikan opettajana Turun Merikoulussa 1937—44. Laivaradioasemien tarkastajana 1926—30, 1934—1938 ja 1943. Aikakauslehti Suomen Merenkulun avustajana 1920—40. Lisäksi hän on kirjoittanut useita radioalaa koskevia artikkeleita päivälehtiin.

Suomen Radiosähköttäjäliton kultaisen ansiomerkin hän sai 1950. Ansioistaan hän on saanut kunniamerkit: VR4, VR4 m.k., Mm. 39—40 sk, Mm. s.k.

Puheenjohtaja Veijo Meklinin uhrautuva ja menestyksellinen työ hänen toimikautenaan liiton johdossa loi pysyvän ja lujan pohjan liiton myöhemmälle toiminnalle. Tästä kiitollisena esittävät liiton hallitus sekä liiton koko jäsenkunta lämpimät onnentoivotuksensa kunniapuheenjohtaja Meklinille 70-vuotispäivänsä johdosta.

York Marinne Hospitaliin päädyimme kysymään apua Helsingin Punaisen Ristin sairaalasta, mistä apu vasta saatiin. Tohtori Cedercrantz — kiitämme teitä vieläkin, Laivamme oli silloin Kuuban vesillä matkalla Cape Towniin.

Tarinallamme on tarkoituksensakin. — Paitsi että tahdomme julkituoda suomalaisten lääkäreitten pätevyys kansainvälisessäkin mielessä, samoin kuin suomalaisten sairaaloitten korkealaatuisuudenkin, haluamme huomauttaa, että suomalaisten merikoulujen tulisi valistaa oppilaitaan ensiaputoimenpiteitten suhteen nykyistä perusteellisemmin ja pätevämmiin. Nimenomaan verensyöksy- ja vuotokohtausten suhteen.

Ei enää makuulle, vaan istuma-asentoon, ja jääpalamakkara kaulalle, lähinnä niskalle. Vartija, vaikkapa vain junkki potilaan luokse. Ja kun pelit sekä vehkeet on käytössä, kysyttävä neuvoja maakynnestä. Eiväthän ne edes kustanna mitään.

Paul Grönroos

Yrjö Kinnunen

Lars Kling

Maaliskuun 31 päivänä 1968 kuoli Helsingissä Suomen Radiosähkötäjälaiton jäsen, radiosähkötäjä Paul Allan Grönroos. Hän oli syntynyt Porvoossa 1. 9. 1911. Käytyään keskikoulun Porvoon suomalaisessa keskikoulussa hän suoritti II luokan kansainvälisen radiosähkötäjän tutkinnon 23. 3. 1937, jolloin liittyi jäseneksi Suomen Radiosähkötäjälaittoon. Vuosina 1937—39 hän toimi laivaradiosähkötäjänä seuraavissa laivoissa: Wiima, Anneberg ja Telma ja 1949—50 Arabia, yhteensä n. 2½ vuotta. Vuonna 1939 hän siirtyi toiselle toimialalle toimien vuosina 1939—53 Oy Radio E. Hellberg'in laboranttina ja vuodesta 1953 alkaen Oy Star-Radion palveluksessa. Viimeksi hän oli Solifer-tehtaat Oy:n palveluksessa.

Heinäkuun 2 päivänä 1968 kuoli Helsingissä apulaiskonttorinhoitaja Toivo Jeremias Tuomi. Hän oli syntynyt Turussa 15. 9. 1899. Keskikoulun hän kävi Turun suom.klass.lyseossa 1916 ja lukiohuokat 1927. Lennätinvirkamiestutkinnon hän suoritti 1916. Turun taideyhdistyksen piirustuskoulun hän kävi 1917—18 ja saman koulun kuvanveistolinjan 1932—33. Hän oli suorittanut työntutkija- ja rationalisointikurssin. Kansainvälisen II luokan radiosähkötäjän tutkinnon hän suoritti 7. 3. 1938, jolloin liittyi Suomen Radiosähkötäjälaiton jäseneksi. Väliaikaisena radiosähkötäjänä hän toimi vuosina 1938—60 seuraavissa laivoissa: Flora H, Fennia, Immo Ragnar, Solbritt, Warma, Ridal, Matheus ja Aura yhteensä n. 1½ vuotta. Posti- ja lennätinlaitoksen palvelukseen hän tuli 1916, toimien Turun, Porin, Salmin ja Helsingin lennätinkonttoreissa. Talvisotaan hän osallistui radiosähkötäjänä PM:ssä ja jatkosotaan viestiupseerina. Luutn. 1944 ja ylliluutn. 1956. Saanut VR 4s.a, Ts.mm. ja Js.mm. Hän toimi sähkötyksen opettajana useilla posti- ja lennätinlaitoksen oppikursseilla. Turussa ollessaan hän toimi Turun Merikoulussa radiosähkötysten ja radiopuhelinopettajana 4 vuotta. Harrastuksena hänellä oli maalaus- taide ja hänellä oli töitä julkisissa näyttelyissä

v:sta 1932 alkaen. Apulaiskonttorinhoitajaksi Helsingin lennätinkonttoriin hänet nimitettiin 1963, josta virasta siirtyi eläkkeelle 1966. Lähinnä jäivät häntä suremaan 3 lasta.

Heinäkuun 2 päivänä 1968 putosi laivasta ja hukkui moottorialus Evan radiosähkötäjä Yrjö Henrik Kinnunen. Laiva oli tällöin Etelä-Itämerellä matkalla Englannista Suomeen. Kinnunen huomattiin kadonneeksi puolen päivän aikaan, jolloin aloitettiin etsinnät, johon osallistui myös helikopteri, mutta etsinnät eivät johtaneet tulokseen. Tapauksella ei ollut silminnäkijöitä.

Radiosähkötäjä Yrjö Henrik Kinnunen oli syntynyt 28. 5. 1929 Messukylässä. Keskikoulun hän kävi Hämeenlinnan lyseossa 1947. Kansainvälisen II luokan radiosähkötäjän tutkinnon hän suoritti 12. 6. 1963, jolloin liittyi jäseneksi Suomen Radiosähkötäjälaittoon. Laivaradiosähkötäjänä hän toimi vuodesta 1963 alkaen seuraavissa laivoissa: Wiikinki, Minna, Mylly, Passad ja viimeksi kesäkuusta 1968 alkaen Eva, yhteensä 4 vuotta.

Lähinnä jäivät häntä suremaan puoliso Anja Lahja Kyllikki os. Ahoniemi sekä kaksi lasta.

Elokuun 6 päivänä 1968 kuoli Lontoossa lyhyen sairauden jälkeen h/a Maid'in radiosähkötäjä Lars Rafael Kling. Hän oli syntynyt 6. 9. 1929 Helsingissä. Käytyään keskikoulun Helsingin ruotsalaisessa normaalilyseossa hän suoritti II luokan kansainvälisen radiosähkötäjän tutkinnon 28. 4. 1951, jolloin liittyi jäseneksi Suomen Radiosähkötäjälaittoon. I luokan tutkinnon hän suoritti 28. 10. 1960. Laivaradiosähkötäjänä hän toimi vuodesta 1951 alkaen seuraavissa laivoissa: Polaris, Silja, Arnetta, Winding Bay, Armida Bay, Hyperian, Virehaure, Nuolja, Vitäforss, Patricia, Sampo, Ariel, Peter ja vuodesta 1964 alusta alkaen Maid. Vuonna 1961 ja 1963 hän toimi radiosähkötäjänä Helsingin ilmailuviestiasemalla.

Lähinnä jäivät häntä suremaan puoliso Aune Mirjam Kling (os. Eskola) ja poika.

WP: "IN AQUA SCRIBIS"

eli katkelmia erään kipinän todellisuudesta

Minulla on radiohytissä sääntöjenmukainen kello. Se on hyvin hiljainen yksilö; se vain käy ja käymisen ohella (fysiikan lakien vastaisestikin) salakuuntelee ympärillään tapahtuvia. Luonteensa mukaisesti se on erikoistunut ääniin.

Tässä eräänä päivänä kello kertoi minulle vuosien kuluessa tekemistään havainnoista. Koneena se ei myöntänyt tuntevansa narkästystä eikä liioin riemastusta kuulemastaan; esittipähän vain myötätuntansa ihmiselon vaikeuksista. Sen mielestä ihminen kuitenkin punnitessaan panee liikaa painoa omiin 'silence periodeihinsa'.

Koska kellojen kieli on ympyräisesti sanoen matemaattiskorvallistieteessä tutkinnon suorittaneen heiniä, niin se minulle, pelkälle asianharrastajalle, on ollut suorastaan vaivalloista tulkita niinpä olen kääntäjän oikeudella käyttänyt oman kieleemme muistitietoja tapahtuneista kuin myös laajamittaisista karsintaa hyväksi. Seuraavassa saatte tuloksia, joista kelloni päätteli tulleen ryppyjä minun kasvoihini. Eihän kellon kasvoihin voi tulla ryppyjä kuin vasaralla hakaten.

Jotta ns. ympäristötekijöiden vaikutus tulisi teille selväksi, voin ilmoittaa, että rahtitavaran lisäksi kippomme kuljettaa myös matkustajia. Viimeksimainitut eivät ole sinetöityjä hytteihinsä ja siis niinmuodoin uskaltautuvat tutkimusretkille jopa sellaisiin koppeihin, joiden ovella lukee "Radio Room", "Pääsy kielletty — Poisonous Danger"; "Operator on the Air" ja kaikkea sellaista.

Tässäpä teille kellon kuulemaa:

"Thanks totta osaatteks te käyttää noita kaikkia?"

"Kuules kundi saat sä carolinen kuuluun noilla vänsyttimillä?"

"Voivoi onpas teillä laitteita. Kauhistus!"

"Onks toi ransistoriratio?"

"Miksi puhelin sei soi."

"Anteeks mut kun mull olis sellasta asiaa kun mä niin mielelläni soittasin kotia kun toi kapteeni sano että mä voin keskustella siitä teidän kans. En kai mä vaan häiritte voi jestas mikä ääni se oli. Juu niin että — — —"

"Nobody could ever think you're a radio officer, dear friend."

"All right, but put it on my account, I think I can afford it."

"Yes, but can you afford it, if I say you're just another male Barbra Streisand —"

"Well, thank you. Who is she?"

"Don't worry, I'm the insect killer of my family." (Löydettiin torakka)

(Puhelinsoitto konehuoneesta:) "P—le muist ottaa veikkaus tai — — —"

"I'm sorry." (minä)

"You should be." (Mr. Offe N.)

"Pihkura mää löysin vian voi veljet armaat! Kippiari hei, mää just tinasin ittelleni kapallisen itteluottamusta."

(Ääni ovelta:) "Onsul viinaa hep myyrä?"

(Ääni ovelta kaukana ulkomailla:)

"Chieff, you wanna buy sum Mary Jane?"

(Minä:) "Get out."

"But verry good pictures, here, those you want, eh?"

"No. Get out I ain't got no money an' I've got nine children and I gotta do my job so gettout you — — —"

"Ooooooh chieff you verry ferttrteil mann you lucky. I sorry for trouble chau chau me very fertile too but no children, gonna change wife — — —"

"Is that Olli. Oh Olli we aren't bound for Hanko WE ARE GOING TO OULU WHAT'LL I DO — OLLI DON'T YOU HEAR? (huutaa) TO OULU ou juu ell juu Oulu."

(Minä:) "Please don't raise your voice, eh, the speech is clipped to be unsettled eh not understandable in that radio transmitter, let me — — — niin rouva tahtoi sanoa että menemme Ouluun."

"Pyydän, alkää koskeko, palaa sulake."

"Niin. Se toimii sähköllä."

"Asianlaita ollee tämmönen. Jos sanottaisiin Spark, silloin puhuttaisiin yhdestä kipinästä, ja kipinälähettimessähän tarvittiin monta kipinää. Tässä näin olis kipinälähettimen kaaviokuva. Kuten siitä nähdään, valitaan tällä värähtelypiirillä — — — — — ninollen radiosähkötrajasta käytetään nimitystä Sparks."

"Hei tuo kellohan käy väärää aikaa!"

"Se olis sitten punta kolme minuuttia."

"Pip pip pip pip piüip pip pip — — —"

"Mitä tapahtuu kun painaa täsät napista?"

"Ohhoh onas pojalla paja".

11X 121 1X1 212 toistan — — —

"Hei kipinä joks rahat on tullu. Mä tarviin sen ulosmaksun heti kun sitä tuohta on tullut."

"Kuule kipinä ekssää vois vipata (-hik-) pari kymppeä kun tuolla alhaalla on yks kimma, jelp-paa ny sen verranXü4&!? tosta pesee jos ei tinaa tu"

"Hey Späarks, have you heard these words of radio vocabulary: Turn on, Tune in and Drop dead?"

(Eräälle kauppiaille:) "Dear friend, let me say you very confidentially that Du bist ein Schwindler."

— — —

"Neiti, häiritsette työskentelyäni istumalla siinä niin."

"Your pleasure."

— — —

Tällaisia se kello kertoi; tikitti vain ärsyttävästi päälle ja muistutti, että 98 % ihmiskunnasta elää joko menneisyydessä tai tulevaisuudessa. Se keksi tuon otsikonkin, vaikka käsittääkseni ei kukaan nyt voi veteen kirjoittaa, en edes minäkään. Olipa vain jotenkin tuhmasti sanottu.

WP: "IN AQUA SCRIBIS"

eli katkelmia erään kipinän todellisuudesta

Minulla on radiohytissä sääntöjenmukainen kello. Se on hyvin hiljainen yksilö; se vain käy ja käymisen ohella (fysiikan lakien vastaisestikin) salakuuntelee ympärillään tapahtuvia. Luonteensa mukaisesti se on erikoistunut ääniin.

Tässä eräänä päivänä kello kertoi minulle vuosien kuluessa tekemistään havainnoista. Koneena se ei myöntänyt tuntevansa narkästystä eikä liioin riemastusta kuulemastaan; esittipähän vain myötätuntonsa ihmiselon vaikeuksista. Sen mielestä ihminen kuitenkin punnitessaan panee liikaa painoa omiin 'silence periodeihinsa'.

Koska kellojen kicli on ympyräisesti sanoen matemaattiskorvallisitieteessä tutkinnon suorittaneen heiniä, niin se minulle, pelkälle asianharrastajalle, on ollut suorastaan vaivalloista tulkita niinpä olen kääntäjän oikeudella käyttänyt oman kieleemme muistitietoja tapahtuneista kuin myös laajamittaisista karsintaa hyväksi. Seuraavassa saatte tuloksia, joista kelloni päätteli tulleen ryppyjä minun kasvoihini. Eihän kellon kasvoihin voi tulla ryppyjä kuin vasaralla hakaten.

Jotta ns. ympäristötekijöiden vaikutus tulisi teille selväksi, voin ilmoittaa, että rahtitavaran lisäksi kippomme kuljettaa myös matkustajia. Viimeksimainitut eivät ole sinetöityjä hytteihinsä ja siis niinmuodoin uskaltautuvat tutkimusretkille jopa sellaisiin koppeihin, joiden ovella lukee "Radio Room", "Pääsy kielletty — Poisonous Danger", "Operator on the Air" ja kaikkea sellaista.

Tässäpä teille kellon kuulemaa:

"Thanks totta osaattaks te käyttää noita kaikkia?"

"Kuules kundi saat sä carolinen kuuluun noilla väknsyttimillä?"

"Voivoi onpas teillä laitteita. Kauhistus!"

"Onks toi ransistoriratio?"

"Miksi puhelin sei soi."

"Anteeks mut kun mull olis sellasta asiaa kun mä niin mielelläni soittasin kotia kun toi kapteeni sano että mä voim keskustella siitä teiän kans. En kai mä vaan häiritte voi jestas mikä ääni se oli. Juu niin että — — —".

"Nobody could ever think you're a radio officer, dear friend."

"All right, but put it on my account, I think I can afford it."

"Yes, but can you afford it, if I say you're just another male Barbra Streisand —"

"Well, thank you. Who is she?"

"Don't worry, I'm the insect killer of my family." (Löydettiin torakka)

(Puhelinsoitto konehuoneesta:) "P—le muistottaa veikkaus tai — — —"

"I'm sorry." (minä)

"You should be." (Mr. Offe N.)

"Pihkuta mää löysin vian voi veljet armaat! Kippari hei, mää just tinasin ittelleni kapallisen itteluottamusta."

(Ääni ovelta:) "Onsul viinaa hep myyrä?"

(Ääni ovelta kaukana ulkomailla:)

"Chieff, you wanna buy sum Mary Jane?"

(Minä:) "Get out."

"But verry good pictures, here, those you want, eh?"

"No. Get out I ain't got no money an' I've got nine children and I gotta do my job so gettout you — — —"

"Oooooohh chieff you verry ferrrteil mann you lucky. I sorry for trouble chau chau me very fertile too but no children, gonna change wife — — —"

"Is that Olli. Oh Olli we aren't bound for HANKO WE ARE GOING TO OULU WHAT'LL I DO — OLLI DON'T YOU HEAR? (huutaa) TO OULU ou juu ell juu Oulu."

(Minä:) "Please don't raise your voice, eh, the speech is clipped to be unsettled eh not understandable in that radio transmitter, let me — — — niin rouva tahtoi sanoa että menemme Ouluun."

"Pyydän, alkää koskeko, palaa sulake."

"Niin. Se toimii sähköllä."

"Asianlaita ollee tämmönen. Jos sanottaisiin Spark, silloin puhuttaisiin yhdestä kipinästä, ja kipinälähettimessähän tarvittiin monta kipinää. Tässä näin olis kipinälähtimen kaaviokuva. Kuten siitä nähdään, valitaan tällä värähtelypiirillä — — —" — — — ninollen radiosähköttäjästä käytetään nimitystä Sparks."

"Hei tuo kellohan käy väärää aikaa!"

"Se olis sitten punta kolme minuuttia."

"Pip pip pip pip piiip pip pip — — —"

"Mitä tapahtuu kun painaa täsät napista?"

"Ohhoh onas pojalla paja!"

11X 121 1X1 212 toistan — — —

"Hei kipinä joks rahat on tullu. Mä tarviin sen ulosmaksun heti kun sitä tuolta on tullut."

"Kuule kipinä ekssä vois vipata (-hik-) pari kymppiä kun tuolla alhaalla on yks kimma, jelp-paa ny sen verranXü4&!?: tosta pesee jos ei tinaa tu"

"Hey Späarks, have you heard these words of radio vocabulary: Turn on, Tune in and Drop dead?"

(Eräälle kauppiaille:) "Dear friend, let me say you very confidentially that Du bist ein Schwindler."

— — —

"Neiti, häiritsette työskentelyäni istumalla siinä niin."

"Your pleasure."

— — —

Tällaisia se kello kertoili; tikitti vain ärsyttävästi päälle ja muistutti, että 98 % ihmiskunnasta elää joko menneisyydessä tai tulevaisuudessa. Se keksi tuon otsikonkin, vaikka käsittääkseni ei kukaan nyt voi veteen kirjoittaa, en edes minäkään. Olipa vain jotenkin tuhmasti sanottu.

TOIMIPAikkojen VAIHDOKSET
AJALLA 28. 4.—31. 7. 1968

28. 4. -68	Lars Eriksson	ma Kapella
5. 5. "	Seppo Wilen	ma Finnmerchant
29. " "	Rolf Lindqvist	ha Ariadne
30. " "	Armas Roitto	ma Nina
4. 6. "	Nils Hellen	ma Stella Polar I
6. " "	Sakari Malinen	ma Fennia
7. " "	Mikko Saario	ma Johanna
7. " "	Jouko Suominen	ma Gunny
7. " "	Reino Tuominen	ma Finnpartner
8. " "	Väinö Okkonen	ma Sword
8. " "	Heikki Penttinen	ma Finnboard
10. " "	Matti Kettunen	ma Orion
11. " "	Kai Carlsen	ma Kaipola
12. " "	Pentti Virolainen	ma Ilmatar
12. " "	Erkki Heikkinen	ma Arica
13. " "	Ville Alatalo	ma Arla
14. " "	Harri Painilainen	ma Finnsailor
14. " "	Pohto Mervi	ma Argo
15. " "	Olavi Mertanen	ha Augusta Paulin
17. " "	Matti Aartia	ha Furuholm
17. " "	Pekka Parkkonen	ma Wisa
18. " "	Lauri Alaranta	ma Monsun
18. " "	Vilho Hannula	ma Hansa
18. " "	Onni Harju	ma Titania
18. " "	Jouko Kangasharju	ha Rigel
18. " "	Heikki Kinnunen	ma Monsun
18. " "	Erkki Suikki	ma Finnfighter
19. " "	Ari Mattila	ma Pensa
20. " "	Erkki Teikari	ha Veli
24. " "	Risto Pöllänen	ma Virgo
25. " "	Ville Suomalainen	ma Aconcagua
26. " "	Artti Taipale	ha Atlas
26. " "	Veikko Ekberg	ma Corona
26. " "	Lauri Auvinen	ma Finnstar
26. " "	Kari Laamanen	ma Helios
26. " "	Orvo Mutikainen	ha Markus
27. " "	Inger Eriksson	ma Degerö
27. " "	Jouko Härkönen	ma Finnalpino
27. " "	Yrjö Tuominen	ma Clio
28. " "	Guy Ekman	ma Castor
28. " "	Taisto Luoto	ma Finlandia
28. " "	Erkki Puhakka	ma Baltic

Paikanhakijoita kesäkuussa 64.
Paikkoja välitetty 20.

1. 7. -68	Antti Härmä	ma Finnpartner
1. " "	Into Laine	ha Bore I
1. " "	Juha Pajunen	ha Isomeri
2. " "	Mikko Koskela	ha Arina
3. " "	Pentti Heinonen	ma Finntrader
3. " "	Esko Tarna	ma Dagny
4. " "	Esko Paakkari	ma Pollux
5. " "	Jarmo Tuuva	ma Taina
5. " "	Jorma Heimola	ma Eva
5. " "	Tuomo Uddström	ma Pinja
6. " "	Reino Leppäranta	ma Oihonna
8. " "	Markku Mustonen	ma Inga
8. " "	Tapio Räsänen	ma Gregersö
9. " "	Heikki Laitosalmi	ma Hesperus
9. " "	Heikki Tietäväinen	ma Solny
10. " "	Olof Alhokki	ma Inha

ANSIOMERKKEJÄ JAETTU
AHVENANMAALLA

Kolme vuotta sitten perusti Ålands Redarförening kultamitalin merenkulkijoille jotka ovat pitkäaikaisesti ja nuhteettomasti palvelleet ahvenanmaalaisten varustamojen ulkomaanliikenteessä olevissa laivoissa. Kultamitalin on suunnitellut taiteilija Olof Eriksson Helsingistä.

Kolmas kultamitalien jakotilaisuus oli 2. 8. 1968, jolloin mitali annettiin kuudelle yli 25 vuotta palvelleelle merenkulkijalle. Näistä oli kaksi päällikköä: Ivar Gustafsson ja Jarl Remmer, yksi konepäällikkö: Yrjö Rantanen, yksi konemestari Petter Seppinen ja kaksi stuerthia: Lennart Gustafsson ja Harri Pettersson.

Mitalien jaon suorittivat Ålands Redarföreningin puheenjohtaja kauppaneuvos Algot Johansson ja toimitusjohtaja, varatuomari Stig Lundqvist.

10. " "	Heimo Kouvo	ha Coccolita
10. " "	Seppo Laine	ma Wihuri
11. " "	Juho Timonen	ma Finnseal
12. " "	Bjarne Jansson	ma Kapella
13. " "	Antti Merenheimo	ma Finnmill
14. " "	Antti Sipilä	ma Nunnalahti
15. " "	Jaakko Heinimäki	ma Skandia
16. " "	Jarmo Tikkanen	ha Krucia
16. " "	Aarne Sihvo	ha Aallotar
16. " "	Pirkko Mertanen	ma Valny
17. " "	Rakel Arola	ma Asynja
17. " "	Raimo Kettunen	ma Malmi
17. " "	Keijo Piessa	ma Rekola
19. " "	Leo Hämäläinen	ma Finnboston
22. " "	Jean Sucksdorff	ma Bore VI
22. " "	Lauri Eskola	ma Viking II
22. " "	Raine Hynninen	ma Bore V
23. " "	Toivo Erjanko	ma Finnclipper
24. " "	Matti Ilonen	ma Sirius
24. " "	Pentti Salomaa	ma Finnbirch
25. " "	Martti Marjamäki	ma Outokumpu
25. " "	Lars Forsström	ma Taurus
25. " "	Erkki Kähö	ha Narvi
26. " "	Hilkka Illman	ma Esso Nordica
26. " "	Olavi Karjalainen	ma Simpele
26. " "	Armas Roitto	ma Susanna
28. " "	Aarne Sihvo	ma Tervi
29. " "	Kalevi Silvasti	ma Finnpartner
29. " "	Ilmari Lounasmaa	ha Ostrobotnia I
30. " "	Jaakko Heikkinen	ma Tyysterniemi
30. " "	Heimo Lindell	ma Hebe
31. " "	Matti Kettunen	ma Triton
31. " "	Pentti Nokelainen	ma Finnhansa
31. " "	Matti Teriö	ha Bore III

Paikanhakijoita heinäkuussa 57.
Paikkoja välitetty 18.

Hannu Leppänen
Yliopistonk 41 C 52
TURKU

GUSTAF ERIKSON

SHIPOWNERS
Mariehamn — Finland

Fartyg:	d.w.t.
m/s Newbuilding	6.400
m/s Sommarö	4.730/6.370
m/s Gregersö	5.400
m/s Hamnö	2.500/4.070
m/s Eckerö	3.990
m/s Degerö	3.830
m/s Granö	3.660
m/s Styrsö	2.500/3.500
s/s Kungsö	3.200
m/s Norrö	1.005/1.410
m/s Tingö refr.	920/1.550
m/s Rannö refr.	940/1.540
m/s Saggö refr.	840/1.540
m/s Järsö refr.	850
m/s Kallsö refr.	850
m/s Fiskö refr.	650

Suomen Radiosähköttäjälitto r.y.

Postiosoite: Sepänkatu 13, Helsinki 15
Sähköosoite: Radioliitto, Helsinki
Puh. 635 320 toiminn. joht. suoraan 669 868.
Postisiirtotili: 7590

Toiminnanjohtaja ja taloudenhoitaja:

Erkki Koivisto
Valkjärventie 15 Laajalahti, puh. 461 447

Puheenjohtaja:

Tarmo Nuotio

Varapuheenjohtaja:

A. Helin

Hallituksen jäsenet:

E. Koivisto, V. Jyvä, P. Siili

Hallituksen varajäsenet:

E. Hallamaa, P. Mervi, B. Osterlund,
T. Kiiski, M. Teriö

"Radiosähköttäjä"

Vastaava toimittaja: P. Siili, Ida Aalbergintie 3
B 11, Helsinki 40, puh. 578 869

Ilmoitusten hankkija: Bertel Osterlund

Sepänkatu 13, Helsinki 15, puh. 635 320

Ilmoitushinnat v. 1968

ilmoitus
kerta-

Etusivu ja 1/1-sivu	170:—	10 %:n
1/2-sivu	120:—	alennus
1/4-sivu	75:—	vuosi-il-
1/8-sivu	40:—	moittajille

Ilmoitusten oltava toimituksen käytettävissä 2 viik-
koa ennen kunkin numeron ilmestymistä eli tammi-,
maalisk., touko-, heinä-, syys- ja marraskuun lop-
puun mennessä.

Tilaushinta mk 10:— vuodelta; irtanumero 2:—